

Relaties met andere kerken - Kerkelijke eenheid binnenland (LV 2010/2011 - 10.01.01) - besluit 12 februari 2011 (agendapunt 102)

De kerken, in Landelijke Vergadering bijeen in Houten,

Hebben kennisgenomen van

- de rapporten (Rapport binnenland, Aanvullend Rapport inzake CGK en Terugblik Nationale Synode) van de Commissie voor Contact en Samenspreking met andere kerken;
- de brief van de Generale Synode Zwolle-Zuid 2008 van de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) d.d. 23 oktober 2008 met bijlagen;
- de brief van de Generale Synode Sliedrecht/Nunspeet 2007 van de Christelijke Gereformeerde Kerken d.d. 19 december 2007 met bijlagen;
- de brief van de Generale Synode Huizen/Nunspeet 2010 van de Christelijke Gereformeerde Kerken d.d. 22 december 2010 met bijlagen.

Met betrekking tot de Christelijke Gereformeerde Kerken

Constateren

1. De GS 2007 besloot deputaten op te dragen de gesprekken met de Nederlands Gereformeerde commissie voort te zetten met het oog op de plaatselijke situaties en zaken van gemeenschappelijk belang.
2. Naar aanleiding van de brief van de Landelijke Vergadering van de Nederlands Gereformeerde Kerken d.d. 18 september 2007, waarin onder andere instemming wordt betuigd met de gemeenschappelijke verklaring inzake de toe-eigening des heils die de Christelijke Gereformeerde Kerken en de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) hebben opgesteld, besloot de GS 2007 om deputaten eenheid van de gereformeerde belijders in Nederland op te dragen:
 - in het gesprek met de CCS na te gaan welk kerkelijk besluit ten grondslag ligt aan de instemming met de gemeenschappelijke verklaring van CGK en GKV inzake de toe-eigening des heils;
 - en in het gesprek met de CCS na te gaan of en in hoeverre de instemming van de NGK met de gemeenschappelijke verklaring inzake de toe-eigening des heils kan bijdragen aan het slechten van de barrières tussen CGK en NGK
3. Deputaten Eenheid stelden in hun verslaggeving moeilijk te kunnen beoordelen of door het bespreken van preken met de CCS barrières zijn geslecht inzake de toe-eigening van het heil, maar wel te kunnen aangeven dat daarin ieder geval geen nieuwe barrières zijn opgeworpen.
4. De GS 2010 besloot
 1. uit te spreken dat de toe-eigening des heils geen barrière meer vormt tussen de Christelijke Gereformeerde Kerken en de Nederlands Gereformeerde Kerken;
 2. deputaten voor de eenheid van de gereformeerde belijders in Nederland op te dragen in het gesprek met de Nederlands Gereformeerde Kerken gezamenlijk te inventariseren welke geschilpunten er nog zijn tussen de Christelijke Gereformeerde Kerken en de Nederlands Gereformeerde Kerken en indien mogelijk het gesprek hierover inhoudelijk aan te gaan en dat te doen vanuit de eerder uitgesproken wederzijdse erkenning van elkaar als kerken die zich in alles willen stellen op de grondslag van Gods heilig Woord en de gereformeerde belijdenis

Overwegen

1. Ondersteuning van nederlands-gereformeerde kerken die samenwerken met christelijk-gereformeerde kerken blijft van groot belang voor die samenwerking.

2. Het gesprek over het wegnemen van belemmeringen voor de plaatselijke samenwerking en eenheid tussen NGK en CGK en over het opheffen van de kerkrechtelijke knelpunten die de samenwerkingsgemeenten ervaren, heeft een plaats gekregen in het inmiddels gestarte Deputaten Overleg Eenheid (DOE).
3. De instemming van de LV 2007 met de door GKV en CGK opgestelde gemeenschappelijke verklaring inzake de toe-eigening van het heil ligt geheel in het verlengde van de gemeenschappelijke verklaring over de toe-eigening van het heil, die al in de jaren zeventig door CGK en NGK is opgesteld en die de instemming van de LV Kampen 1976 heeft verkregen.
4. Aan Deputaten Eenheid van de Christelijke Gereformeerde kerken is te kennen gegeven dat er geen reden is waarom geconstateerde accentverschillen in dit leerstuk, zo zij al verschillen tussen NGK en CGK zouden vertegenwoordigen, kerkscheidend zouden moeten of mogen zijn.
5. In de gesprekken tussen Deputaten Eenheid en CCS is gebleken dat verschillen waarin kernnoties uit de desbetreffende verklaring in preken aan de orde komen, geen verschillen weerspiegelen tussen CGK en NGK.
6. De GS 2010 van de CGK heeft met zijn besluit om uit te spreken dat de toe-eigening des heils geen barrière meer vormt tussen de Christelijke Gereformeerde Kerken en de Nederlands Gereformeerde Kerken de weg geopend naar nieuwe gesprekken tussen CGK en NGK over eenheid tussen beide kerken.

Spreken uit

1. De NGK nemen met dankbaarheid kennis van het besluit van de Generale Synode 2010 van de CGK om uit te spreken dat de toe-eigening des heils geen barrière meer vormt tussen de Christelijke Gereformeerde Kerken en de Nederlands Gereformeerde Kerken.
2. De NGK zien dit besluit en de daaraan ten grondslag liggende overwegingen als een belangrijke stap in de relatie met de CGK en als een stimulans voor verdere gesprekken over de eenheid tussen beide kerken.
3. De NGK hebben er begrip voor dat de Generale Synode 2010 van de CGK tevens besloot om haar deputaten voor de eenheid van de gereformeerde belijders in Nederland op te dragen in het gesprek met de Nederlands Gereformeerde Kerken gezamenlijk te inventariseren welke geschilpunten er nog zijn tussen de Christelijke Gereformeerde Kerken en de Nederlands Gereformeerde Kerken en indien mogelijk het gesprek hierover inhoudelijk aan te gaan.
4. De NGK zijn er blij mee dat de Generale Synode besloot om deze gesprekken te doen voeren vanuit de eerder uitgesproken wederzijdse erkenning van elkaar als kerken die zich in alles willen stellen op de grondslag van Gods heilig Woord en de gereformeerde belijdenis.
5. De NGK willen deze gesprekken graag voeren vanuit de bereidheid om waar mogelijk barrières voor verdere eenheid met de CGK weg te nemen, vanuit de inzet om in elk geval geen nieuwe barrières daarvoor op te werpen en vanuit het verlangen dat deze gesprekken dienstbaar zullen zijn aan de eenheid tussen beide kerken.
6. De NGK betreuren zeer dat het christelijk getuigenis aan de wereld wordt geschaad door kerkelijke verdeeldheid en bepleit dat toch zoveel mogelijk plaatselijke samenwerking met christelijk-gereformeerde kerken wordt gezocht om samen de boodschap van het heil in Christus te brengen en om ook overigens dienstbaar te zijn aan de samenleving.

Besluiten

1. De gesprekken met de CGK voort te zetten en te richten op alles wat nodig is met het oog op het wegnemen van belemmeringen voor de plaatselijke samenwerking en eenheid tussen NGK en CGK, het opheffen van de kerkrechtelijke knelpunten die de samenwerkingsgemeenten ervaren, het verkennen van de mogelijkheden en het wegnemen van barrières voor gezamenlijke gemeentestichtende projecten én met het oog op zaken van gemeenschappelijk belang.
2. In de gesprekken met deputaten van de CGK gezamenlijk te inventariseren welke geschilpunten er nog zijn tussen de CGK en de NGK, het gesprek daarover inhoudelijk aan te gaan en deze gesprekken voort te zetten vanuit de wederzijdse erkenning van elkaar als

kerken die zich in alles willen stellen op de grondslag van Gods heilig Woord en de gereformeerde belijdenis, opdat deze gesprekken dienstbaar zullen zijn aan de zichtbaar maken en concretiseren van deze eenheid.

3. In contacten met de CGK (en de GKV) samen te zoeken welke roeping kan worden ervaren en welke mogelijkheden kunnen worden gevonden om elkaar te ondersteunen bij het doordenken van en reageren op de concrete vragen en uitdagingen waarvoor de gemeente van Christus in deze tijd wordt gesteld en om samen te zoeken naar wegen om zowel ten aanzien van nieuwe vragen en uitdagingen als rond vragen van geloof en leven die van alle tijden zijn, als NGK en CGK (en GKV) samen het onderwijs van Gods Woord actueel te verwoorden.
4. In contacten met de CGK (en de GKV) samen te zoeken naar concrete mogelijkheden om onze missionaire en diaconale roeping in de samenleving vorm te geven.

Met betrekking tot de Gereformeerde Kerken (Vrijgemaakt)

Constateren

1. De Generale Synode van de GKV heeft met vreugde geconstateerd dat er eenstemmigheid is over de noodzaak van ondertekening van de belijdenis maar tevens uitgesproken dat het 'nog niet duidelijk is wat de bereikte overeenstemming betekent voor de kaders waarin bij de NGK de ondertekening staat, te weten de Preambule, art. 17 en 34 van het Akkoord voor Kerkelijk Samenleven (AKS), alsmede voor de manier waarop in het verleden het onderscheid tussen Christus als het fundament en zaken in de belijdenis die het fundament niet raken werd gebruikt'.
2. De GS van de GKV heeft met instemming kennis genomen van de wijze waarop is doorgesproken over de uitspraken die de LV Lelystad 2004 heeft gedaan over de openstelling van de ambten voor zusters in de gemeente en met dankbaarheid kennis genomen van de toenadering die is gebleken in de gesprekken over het Schriftverstaan en de Schriftuitleg. Tegelijk zegt zij met verdriet te constateren dat de gesprekken, hoe intensief ook gevoerd, nog niet alle bezwaren ten aanzien van de uitspraak van de LV Lelystad 2004 over de openstelling van de ambten voor zusters in de gemeente en het Schriftverstaan dat ten grondslag ligt aan het rapport VOP, zoals die leefden bij de Generale Synode van Amersfoort-Centrum 2005, hebben weggenomen.
3. De Generale Synode van de GKV 2008 besloot aan Deputaten Kerkelijke Eenheid de volgende opdrachten te geven:
 - de gesprekken met de Commissie voor Contact en Samenspreking van de Nederlands Gereformeerde Kerken voort te zetten. In deze gesprekken dient te worden doorgesproken over:
 - a) de verschillende wijze waarop in de kerkelijke praktijk binnen de GK en de NGK met de binding aan de belijdenis wordt omgegaan;
 - b) de verschillende wijze waarop in de kerkelijke praktijk binnen de GK en de NGK met concrete en voortgaande afwijking van de belijdenis wordt omgegaan;
 - c) de zaak van de vrouw in het ambt en het feit van het openstellen van de ambten voor de zusters der gemeente door de NGK;
 - in de gesprekken na te gaan wat het doel kan zijn van het door de NGK gewenste classicale-regionale overleg over concrete zaken van leer en leven.
4. Plaatselijk is er een sterke groei in samenwerking tussen GKV en NGK.

Overwegen

1. De besluiten van de GS van de GKV hebben geen negatieve invloed geïploed op de plaatselijke samenwerking.
2. Er zijn tussen DKE en CCS vruchtbare gesprekken gevoerd over drie onderdelen van het belijden van de kerk: de leer over de doop, over kerk en Avondmaal en over de Heilige Geest, waaruit is gebleken dat zij het hartelijk eens zijn over wat de kerk hierover leert en dat zij, ook als binnen het ene kerkverband met afwijkingen daarvan anders wordt omgegaan dan in het andere kerkverband, elkaar daarin aanvaardden.

3. Er zijn tussen CCS en DKE ook gesprekken gevoerd over hermeneutische uitgangspunten, die hebben geleid tot een gemeenschappelijk notitie. De kerken zijn met de CCS van mening dat het grote betekenis heeft dat CCS en DKE samen antwoord hebben kunnen geven op de bij de start van de gesprekken over hermeneutiek eind 2006 geformuleerde vragen: vanuit welke vooronderstellingen, op welke wijze en met welke methoden proberen wij bijbelteksten te verstaan in hun betekenis voor ons en onze tijd? En welke grondprincipes voor gereformeerde Schriftuitleg en gereformeerd Schriftverstaan kunnen we samen formuleren?
4. Over de inhoud van de besluitvorming rond vrouwelijke ouderlingen en predikanten is nog niet gesproken; de gemeenschappelijke uitgangspunten geven het vertrouwen dat dit gesprek op vruchtbare wijze kan worden gevoerd.

Spreken uit

1. De NGK zijn dankbaar en verheugen zich over de groeiende plaatselijke samenwerking tussen gemeenten van GKV en NGK..
2. De NGK verheugen zich over de openheid en het klimaat van vertrouwen waarin de gesprekken met de DKE hebben plaatsgevonden en over de gemeenschappelijke notities die uit deze besprekingen zijn voortgekomen over de belijdenis van de kerk en over de binding aan de belijdenis, alsmede over de uitgangspunten voor de omgang met de Bijbel.
3. De NGK zijn van overtuiging dat GKV en NGK elkaar nodig hebben om in deze tijd kerken van Jezus Christus te zijn en bepleiten dat de kerken, landelijk en plaatselijk, bij het bestuderen van vragen die in de kerken leven of op de kerken afkomen bij het licht van Gods Woord zoveel als mogelijk is de GKV te betrekken en elkaar ook daarin te zoeken.

Besluiten

1. De gesprekken met de GKV voort te zetten en te richten op alles wat nodig is om de belemmeringen voor de plaatselijke samenwerking en eenheid tussen NGK en GKV weg te nemen, op het streven naar landelijke eenheid tussen beide kerken, op het steeds meer gezamenlijk zoeken naar een goede verwoording van de leer van de Schrift in deze tijd, op het verkennen van mogelijkheden en het wegnemen van barrières voor gezamenlijke gemeentestichting, en op zaken van gemeenschappelijk belang.
2. Bij het in het licht van Gods Woord bestuderen van vragen die in de kerken leven of op de kerken afkomen zoveel als mogelijk is de GKV te betrekken en in elk geval de commissies die door de LV worden benoemd, te verzoeken om bij de uitvoering van hun opdracht zoveel mogelijk de kennis en inzichten van vergelijkbare deputaatschappen of andersoortige expertise uit de GKV te betrekken
3. In contacten met de GKV (en de CGK) samen te zoeken welke roeping kan worden ervaren en welke mogelijkheden kunnen worden gevonden om elkaar te ondersteunen bij het doordenken van en reageren op de concrete vragen en uitdagingen waarvoor de gemeente van Christus in deze tijd wordt gesteld en om samen te zoeken naar wegen om zowel ten aanzien van nieuwe vragen en uitdagingen als rond vragen van geloof en leven die van alle tijden zijn, als NGK en GKV (en CGK) samen het onderwijs van Gods Woord actueel te verwoorden.
4. In contacten met de GKV (en de CGK) samen te zoeken naar concrete mogelijkheden om onze missionaire en diaconale roeping in de samenleving vorm te geven.
5. De kerken die nog geen contacten onderhouden met een genabuurde GKV op te roepen om actief wegen naar eenheid te zoeken.

Met betrekking tot het Deputaten Overleg Eenheid

Constateren:

1. In de afgelopen periode is het Deputaten Overleg Eenheid (DOE) tot stand gekomen, waarin officiële vertegenwoordigers van CGK, GKV en NGK overleggen over het maken of wijzigen

van kerkelijke afspraken ten behoeve van samenwerkingsgemeenten en samenwerkende gemeenten van CGK, GKV en NGK.

2. Het DOE heeft in de afgelopen periode vruchtbaar gefunctioneerd, onder meer door het ontwerpen van een aantal handreikingen en modellen voor de samenwerking tussen plaatselijke gemeenten.

Overwegen:

1. Het is waardevol dat in het DOE kerkelijke ervaring en kerkrechtelijke kennis vanuit de drie verschillende kerken samenkomt en vruchtbaar gemaakt wordt voor de samenwerkingsgemeenten en samenwerkende gemeenten.
2. Het is eveneens waardevol dat er voor CGK, GKV en NGK nu in het DOE een duidelijk gezamenlijk adres is waar de desbetreffende kerken hun verzoeken om hulp en advies aan kunnen richten.
3. De door het DOE ontworpen handreikingen en modellen voor de samenwerking tussen plaatselijke gemeenten kunnen vruchtbaar zijn voor de eenheid tussen gemeenten van Jezus Christus.

Besluiten

1. De kerken stemmen in met de volgende handreikingen en modellen: Constituerend document DOE; Model voor de vorming van een samenwerkingsgemeente; Handreiking uitnodigings- en toelatingsbeleid bij de kerkelijke viering van de maaltijd van de Heer.
2. Zij zullen ook de komende periode deelnemen aan het Deputaten Overleg Eenheid. Zij wijzen daarvoor maximaal drie vertegenwoordigers aan, waarvan ten minste twee leden tevens lid zijn van de Commissie Contact en Samenspreking met andere kerken.

Met betrekking tot het COGG

Constateren:

1. Het aantal deelnemende kerken in het COGG is in de afgelopen tijd toegenomen.
2. In de afgelopen jaren is op een zinvolle en eigentijdse manier invulling gegeven aan de doelstelling van het COGG door de gezamenlijke bespreking van actuele vragen waarvoor alle deelnemende kerken gesteld worden.

Overwegen:

1. Het COGG vervult een nuttige functie als gespreksplatform voor vertegenwoordigers van kerken van gereformeerde belijden.

Spreken uit:

1. Voortzetting van de deelname aan het COGG is zinvol.

Besluiten:

1. Onze deelname aan het Contact Orgaan Gereformeerde Gezindte voort te zetten, omdat de bij de oprichting geformuleerde en recent geactualiseerde doelstelling nog steeds het nastreven waard is en daaraan in de afgelopen tijd op een zinvolle manier invulling is gegeven.

Met betrekking tot de Raad van Kerken

Constateren:

1. Op uitnodiging van de Raad van Kerken is tezamen met delegaties van CGK en GKV overleg gevoerd met deze Raad over de vraag of de NGK (en CGK en GKV) een lidmaatschap of associatie met de Raad willen overwegen.
2. De Raad van Kerken in Nederland wil kerken verbinden die de Heer Jezus Christus als God en Heiland belijden overeenkomstig de Schriften en die er daarom naar streven samen hun gemeenschappelijke roeping te vervullen tot eer van de ene God, Vader, Zoon en Heilige Geest.

Overwegen:

1. Dat het zinvol is samen te werken met andere Christus-belijders om de drie-enige God helder voor te stellen, in en aan deze van God steeds meer vervreemdende Nederlandse samenleving.

Besluiten:

1. om in overleg met CGK en GKV de mogelijkheid onder ogen te zien om een associatie aan te gaan met de Raad van Kerken.

Met betrekking tot de Nationale Synode

Besluiten

1. Een bijdrage van € 3200 te leveren in de kosten van de Nationale Synode.

Met betrekking tot de opdracht aan de Commissie voor contact en samenspreking met andere kerken

Besluiten

1. Het door de commissie gevoerde beleid goed te keuren;
2. De commissie onder dankzegging decharge te verlenen voor de verrichte werkzaamheden gedurende de verslagperiode.
3. De commissie op te dragen
 - a. de kerken te blijven representeren in het contact met de CGK en de GKV en waar nodig met andere kerken, gericht op de uitvoering van wat in het bovenstaande werd uitgesproken en besloten;
 - b. namens de kerken mee te werken in het beoogde Deputaten Overleg Eenheid;
 - c. de relevante besluiten van deze Landelijke Vergadering aan de deputaatschappen van de CGK en de GKV toe te lichten en desgewenst daarover te spreken;
 - d. plaatselijke kerken op hun verzoek te adviseren en te ondersteunen bij het realiseren of uitbouwen van plaatselijke samenwerking;
 - e. de samenwerkingsgemeenten desgevraagd te dienen met advies;
 - f. namens onze kerken te blijven participeren in het werk van het Contact Orgaan Gereformeerde Gezindte;
 - g. de ontwikkelingen en stappen in aansluiting op de Nationale Synode te volgen en te besluiten over deelname aan vervolgbijeenkomsten met hetzelfde of een vergelijkbaar karakter;
 - h. samen met de GKV vervolggesprekken aan te gaan met de Raad van Kerken in Nederland over de mogelijkheid van een associatie met de Raad.
4. De commissie te verzoeken over de uitvoering van haar opdracht verslag uit te brengen aan de kerken met het oog op de volgende Landelijke Vergadering.